

WITTE DONDERDAG

**VIERING VAN DE INSTELLING VAN DE HEILIGE EUCHARISTIE,
VAN HET SACRAMENT VAN HET PRIESTERSCHAP
EN VAN HET GEBOD VAN DE NAASTENLIEFDE**

**St. Catharinakathedraal
1 april 2021**

Celebrant

Zijne Eminentie Willem Jacobus kardinaal Eijk
Aartsbisschop van Utrecht

Concelebrant

Rector P. Kuipers

Diaken

A. van der Steenstraeten

Koor

Cantemus Domino

Dirigent en organist

P. van der Woude

OPENINGSRITUS

Openingslied - Wij roemen in 't Kruis

Allen: Wij roe - men in't Kruis van de Heer Je - zus Chris-tus.
In hem is ons heil, ons le-ven en ver-rij-ze-nis,
door wie wij ver-lost en be-vrijd zijn.

Koor: God zij ge - na - dig en ze - ge - ne ons,
en dat zijn aan-schijn o-ver ons mo-ge lich-ten.

2. Dan zal de aarde uw wegen leren gaan
en alle volken zien verlossing en vrede.
3. De volken zullen U zegenen, God,
en heel de aarde zal met recht naar Hem opzien.

Begroeting

- B. In de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest.
A. Amen.
B. Vrede zij met u.
A. En met uw geest.

Kyrie - Markusmis

Heer, ontferm U
Christus, ontferm U
Heer, ontferm U

Klokken worden geluid en zwijgen dan tot het gloria in de paaswake

Lofzang - Markusmis

Eer aan God in den hoge en vrede op aarde aan de mensen die Hij liefheeft. Wij loven U, wij prijzen en aanbidden U, wij verheerlijken U en zeggen U dank voor uw grote heerlijkheid. Heer God, hemelse koning, God, almachtige Vader, Heer eniggeboren Zoon, Jezus Christus, Heer God, Lam Gods, Zoon van de Vader. Gij die wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons. Gij die wegneemt de zonden der wereld, aanvaard ons gebed. Gij die zit aan de rechterhand van de Vader, ontferm U over ons. Want Gij alleen zijt de Heilige, Gij alleen de Heer, Gij alleen de Allerhoogste, Jezus Christus, met de heilige Geest, in de heerlijkheid van God de Vader. Amen.

Collectagebed

LITURGIE VAN HET WOORD

Lezing – Uit het boek Exodus (12, 1-8. 11-14)

In die dagen richtte de Heer het woord tot Mozes en Aäron in Egypte en sprak: 'Deze maand moet gij beschouwen als de beginmaand, als de eerste maand van het jaar. Maakt aan heel de gemeenschap van Israël het volgende bekend: Op de tiende van deze maand moet ieder gezin een lam uitkiezen, ieder huis een lam. Als een gezin te klein is voor een lam, dan moeten ze, rekening houdend met het aantal personen, samendoen met hun naaste buurman. Bij het verdelen van het lam moet er rekening gehouden worden met ieders eetlust. Het lam moet gaaf zijn, van het mannelijk geslacht en eenjarig. Ge kunt er een schaap of een geit voor nemen. Ge moet de dieren vasthouden tot aan de veertiende van de maand. Dan moet heel de verzamelde gemeenschap van Israël ze slachten in de avondschemering. Vervolgens moet gij wat bloed nemen en dat uitstrijken over de beide deurposten en over de bovenbalk van de deur van alle huizen waar het lam gegeten wordt. In dezelfde nacht moet het vlees gegeten worden, op het vuur gebraden. Het moet gegeten worden met ongezuurd brood en bittere kruiden. En dit is de wijze waarop gij het lam moet eten: uw lendenen omgord, uw voeten geschoeid en uw stok in de hand. Haastig moet ge het eten, want het is Pasen voor de Heer. Deze nacht zal Ik door Egypte gaan en alle eerstgeborenen van Egypte, zowel mensen als dieren, zal Ik slaan. Aan alle goden van Egypte zal Ik het vonnis voltrekken. Maar het bloed aan de huizen zal een teken zijn dat gij daar woont. Als Ik het bloed aan uw huizen zie, zal Ik u voorbijgaan. Geen vernietigende plaag zal u treffen als Ik Egypte sla. Deze dag moet gij tot een gedenkdag maken, ge moet hem vieren als een feest ter ere van de Heer. Van geslacht tot geslacht moet ge hem als een eeuwige instelling vieren.'

Woord van de Heer.

A. Wij danken God.

Antwoordsalm 116

Refrein: Geeft niet de beker der zegening die wij zegenen
gemeenschap met het bloed van Christus?

1. Hoe kan ik mijn dank betuigen voor al wat de Heer mij gaf?
Ik hef de offerbeker, de naam van de Heer roep ik aan.
2. Ik zal mijn geloften volbrengen waar heel zijn volk het ziet.
Want kostbaar is in zijn ogen het leven van wie Hem vereert.
3. O Heer, ik ben uw dienaar, uw knecht, de zoon van uw dienstmaagd,
Gij hebt mijn boeien geslaakt. Met offers zal ik U loven, de naam
van de Heer roep ik aan.
4. Ik zal mijn geloften volbrengen waar heel zijn volk het ziet,
op 't voorplein van uw tempel, in Jeruzalem.

Lezing – Uit de eerste brief aan de Korintiërs (11, 23-26)

Broeders en zusters,

Zelf heb ik van de Heer de overlevering ontvangen die ik u op mijn beurt weer heb doorgegeven: dat de Heer Jezus in de nacht waarin Hij werd overgeleverd brood nam en na gedankt te hebben het brak en zei: 'Dit is mijn lichaam voor u. Doet dit tot mijn gedachtenis.' Zo ook nam Hij na de maaltijd de beker met de woorden: 'Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed. Doet dit elke keer dat gij hem drinkt tot mijn gedachtenis.' Telkens als gij dit brood eet en de beker drinkt, verkondigt gij de dood des Heren, totdat Hij wederkomt.

Woord van de Heer.

A. Wij danken God.

Vers voor het evangelie

Refrein: Een nieuw ge - bod geef Ik u:
gij moet el - kaar be - min - nen.

Voorzang: 1. Al-len zul-len zien dat gij mijn leer-lin-gen zijt,
als gij de lief - de tot el - kaar be - waart. *Refrein*

Evangelie – Uit het evangelie volgens Johannes (13, 1-15)

Het Paasfeest was op handen. Jezus, die wist dat zijn uur gekomen was om uit deze wereld over te gaan naar de Vader, en die de zijnen in de wereld bemind had, gaf hun een bewijs van zijn liefde tot het uiterste toe. Onder de maaltijd, toen de duivel reeds aan Judas Iskariot, de zoon van Simon, het plan had ingegeven om Hem over te leveren, stond Jezus van tafel op. In het bewustzijn dat Hij van God was uitgegaan en naar God terugkeerde, legde Hij zijn bovenkleren af, nam een linnen doek en omgordde zich daarmee. Daarop goot Hij water in het wasbekken en begon de voeten van de leerlingen te wassen en ze met de doek waarmee Hij omgord was af te drogen. Zo kwam Hij bij Simon Petrus, die echter tot Hem zei: ‘Heer, wilt Gij mij de voeten wassen?’ Jezus gaf hem ten antwoord: ‘Wat Ik doe begrijpt ge nu nog niet, maar later zult gij het inzien.’ Toen zei Petrus tot Hem: ‘Nooit in der eeuwigheid zult Gij mij de voeten wassen!’ Jezus antwoordde hem: ‘Als gij u niet door Mij laat wassen kunt gij mijn deelgenoot niet zijn.’ Daarop zei Simon Petrus tot Hem: ‘Heer, dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en hoofd.’ Maar Jezus antwoordde: ‘Wie een bad heeft genomen, behoeft zich niet meer te wassen tenzij de voeten, hij is immers helemaal rein. Ook gij zijt rein, ofschoon niet allen.’ Hij wist immers wie Hem zou overleveren. Daarom zei Hij: niet allen zijt gij rein. Toen Hij dan hun voeten had gewassen, zijn bovenkleren had aangetrokken en weer aan tafel was gegaan, sprak Hij tot hen: ‘Begrijpt gij wat Ik u gedaan heb? Gij spreekt Mij aan als leraar en Heer, en dat doet gij terecht, want dat ben Ik. Maar als Ik, de Heer en leraar, uw voeten heb gewassen, dan behoort ook gij elkaar de voeten te wassen. Ik heb u een voorbeeld gegeven opdat gij zoudt doen zoals Ik u gedaan heb.’

Woord van de Heer.

A. Wij danken God.

Homilie
Voorbede

LITURGIE VAN DE EUCHARISTIE

Offerandelied – Adoramus te (F. Roselli)

Oproep tot gebed

- B. Bidt broeders en zusters dat mijn en uw offer aanvaard kan worden door God de almachtige Vader.
- A. Moge de Heer het offer uit uw handen aannemen, tot lof en eer van Zijn Naam, tot welzijn van ons en van heel zijn Heilige Kerk.

Gebed over de gaven

Prefatie

B. De Heer zij met u.

A. En met uw geest.

B. Verheft uw hart.

A. Wij zijn met ons hart bij de Heer.

B. Brengen wij dank aan de Heer, onze God.

A. Hij is onze dankbaarheid waardig.

Heilige Vader, machtige, eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden zullen wij U danken, altijd en overal, door Christus onze Heer. Hij, Priester bij uitstek die in eeuwigheid blijft, heeft gezegd hoe zijn offer moet voortleven. Hij heeft zichzelf aan U opgedragen als offer voor onze verlossing. Ons heeft Hij bevolen voortaan dit offer aan te bieden om Hem te gedenken. Als wij dan eten van dit Lam dat voor ons is geslacht worden wij geestelijk sterk; als wij drinken van zijn bloed dat voor ons is vergoten worden wij innerlijk rein. Daarom, met alle engelen, machten en krachten, met allen die staan voor uw troon, loven en aanbidden wij U en zingen U toe vol vreugde:

Heilig - Markusmis

Heilig, heilig, heilig de Heer, de God der hemelse machten.

Vol zijn hemel en aarde van uw heerlijkheid.

Hosanna in den hoge.

Gezegend Hij die komt in de naam des Heren.

Hosanna in den hoge.

Eucharistisch gebed I a

Hc. Wij bidden U, genadige God, Vader van onze Heer Jezus Christus, wij smeken U door Hem die is uw Zoon en onze Heer: dat Gij wilt aanvaarden

en zegenen deze gaven hier, die wij U aanbieden; dat Gij zult zegenen dit brood en deze beker opdat zij ten goede komen aan heel de Kerk, die Gij geroepen hebt en uitverkoren overal in deze wereld. Regeer uw Kerk, Heer onze God, wees onze herder; breng ons bijeen van heinde en ver en geef ons uw vrede. Dat vragen wij U in eenheid met de bisschop van Rome, paus Franciscus, in eenheid met onze bisschop Willem, verenigd ook met allen die, oprecht en trouw, uw woord bewaren en het geloof belijden van uw apostelen overal in deze wereld.

- Cc. Herinner U de namen, Heer, van allen die U toebehoren en van alle mensen die hier voor U staan. Gij kent hun geloof, Gij weet dat zij U willen dienen. In naam van hen die U het offer brengen van hun aanbedding en hun dankbaarheid, in naam van allen smeken wij U: houd hen in leven want op U hopen zij, bevrijd hun hart en maak hen heilig, Gij, eeuwige en waarachtige, levende God.
- Cc. Wij zegenen en aanbidden U en wij gedenken deze dag, dat Jezus Christus voor ons overgeleverd werd in de handen der mensen, en wij smeken U met Maria, altijd maagd, die bij U verheerlijkt is, de moeder van Jezus Christus, onze Heer en onze God, met de heilige Jozef en met uw apostelen en bloedgetuigen Petrus en Paulus, Andreas, Jakobus en Johannes; met Thomas, Jakobus, Filippus, Bartolomeüs, Matteüs, Simon en Taddeüs; met Linus en Cletus, Clemens en Sixtus, met Cornelius, Cyprianus, Laurentius en Chrysogonus, met Johannes en Paulus, Cosmas en Damianus, en met al uw heiligen. Om hunnentwil en op hun voorspraak vragen wij: wees onze toevlucht, waar wij ook gaan, wees onze kracht.
- C. Neem deze gaven van ons aan, Heer God, aanvaard ons deze avond, nu wij gedenken, dat Jezus Christus ons in tekenen van brood en wijn zijn Lichaam en Bloed heeft toevertrouwd. Beschik over ons en voer ons van dag tot dag naar uw vrede; dat wij niet eeuwig verloren gaan maar bij uw uitverkorenen worden geteld.
- Ac. Ontvang uit onze handen, Heer, dit brood en deze beker; bekrachtig en voltooï en zegen deze gaven dat zij voor ons het lichaam worden en het bloed van Jezus Christus, uw beminde Zoon.

Die op de avond voor zijn lijden en dood, dat is op deze avond, het brood in zijn handen heeft genomen, en zijn ogen opgeslagen naar heeft naar U, God, zijn almachtige Vader, de zegen uitgesproken heeft, het brood gebroken en aan zijn leerlingen gegeven met de woorden:

NEEMT EN EET HIERVAN, GIJ ALLEN, WANT DIT IS MIJN LICHAAM DAT VOOR U GEGEVEN WORDT.

Zo nam Hij ook, toen zij gegeten hadden, de beker in zijn handen. Hij sprak de zegen en het dankgebed, reikte hem over aan zijn leerlingen en zei:
NEEMT DEZE BEKER EN DRINKT HIER ALLEN UIT, WANT DIT IS DE BEKER VAN HET NIEUWE, ALTIJDDURENDE VERBOND; DIT IS MIJN BLOED DAT VOOR U EN VOOR ALLE MENSEN WORDT VERGOTEN TOT VERGEVING VAN DE ZONDEN. BLIJFT DIT DOEN OM MIJ TE GEDENKEN.

Verkondigen wij het mysterie van het geloof.

Heer Jezus, wij verkondigen uw dood en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezen zijt.

- Ac. Daarom gedenken wij, Heer, het lijden en de dood van Jezus Christus, uw Zoon, dat Hij verrezen is, dat Hij is opgestegen naar de hemel. Tot uw dienst geroepen, tot uw volk gemaakt, geven wij U wat Gij ons zelf in handen hebt gelegd: dit ongebroken, vlekkeloze Lam, dit brood van eeuwig leven, en deze beker die onze redding is in eeuwigheid.

Keer U niet af, wees ons genadig, zoals Gij in genade hebt aanvaard het offer van uw dienaar Abel en dat van Abraham die onze Vader is, het heilig offer ook van brood en wijn dat uw priester Melchisedek U heeft gebracht. Zend dan uw engel, machtige God, om deze gaven en gebeden op te dragen naar het altaar van uw heerlijkheid; wij bidden U, dat wij die de gemeenschap vieren van deze tafel en delen in het lichaam van uw Zoon en in zijn bloed, van U gezegend zullen zijn vol van genade.

- Cc. Herinner U de namen, Heer, van onze broeders en zusters N.N. die ons in de dood zijn voorgegaan, getekend met het geloof: dat zij en allen die in Christus zijn ontslapen in vrede mogen rusten en binnengaan in uw land verlicht en getroost door Christus onze Heer.

Wij zijn van U, met al ons kwaad, op uw barmhartigheid hopen wij. Neem ons op in de gemeenschap van uw heiligen, van uw apostelen en bloedgetuigen Johannes, Stefanus, Mattias, Barnabas, Ignatius, Alexander, Marcellinus, Petrus, Felicitas en Perpetua, Agatha en Lucia, Agnes, Cecilia en Anastasia en van al die anderen die reeds door U verheerlijkt zijn. Behandel ons niet zoals wij verdienen, maar schenk ons vergeving opdat wij mogen delen in hun geluk.

- Ac. Door Jezus Christus onze Heer; in Hem hebt Gij al wat bestaat geschapen en gezegend, in Hem ontvangen wij al uw genade, Hij is ons leven.

Door Hem en met Hem en in Hem zal uw Naam geprezen zijn, Heer onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige Geest, hier en nu, en tot in eeuwigheid.

A. Amen.

COMMUNIERITUS

Gebed des Heren

- B. Aangespoord door een gebod van de Heer en door zijn goddelijk woord onderricht durven wij zeggen:
- A. Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome,
uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren,
en breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van het kwade.
- B. Verlos ons, Heer, van alle kwaad, geef genadig vrede in onze dagen, dat wij, gesteund door uw barmhartigheid, altijd vrij mogen zijn van zonde en beveiligd tegen alle angst en onrust, terwijl wij uitzien naar de zalige vervulling van onze hoop, de komst van onze Verlosser Jezus Christus.
- A. Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid.

Vredeswens

- B. Heer Jezus Christus, Gij hebt aan uw apostelen gezegd: vrede laat Ik u, mijn vrede geef Ik u. Let niet op onze zonden, maar op het geloof van uw kerk, vervul uw belofte, geef vrede in uw naam en maak ons één, Gij die leeft in eeuwigheid.
- A. Amen.
- B. De vrede des Heren zij altijd met u.
- A. En met uw geest.
- D. Wenst elkaar de vrede.

Lam Gods – Markusmis

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U over ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U over ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
geef ons de vrede.

Uitnodiging tot de communie

- C. Zalig zij, die genodigd zijn aan de maaltijd des Heren.
Zie het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld.
- A. Heer, ik ben niet waardig dat Gij tot mij komt,
maar spreek en ik zal gezond worden.

Communio - Tantum ergo (A. Bruckner)

Tantum ergo Sacramentum veneremur
cernui, et antiquum documentum novo
cedat ritui. Praestet fides supple-mentum
sensuum defectui.

Eren wij dan diepgebogen dit zo heilig
Sacrament. d'Oude schaduw is vervlogen
voor dit nieuwe testament. Wat de zinnen
niet vermogen, worde door 't geloof gekend.

Genitori Genitoque Laus et jubilatio,
Salus, honor, virtus quoque Sit et
benedictio: Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio. Amen.

Ere zij aan God, de Vader, en dat elke tong
belijd' dat zijn Zoon de macht aanvaard
heeft, en regeert in heerlijkheid; lof ook aan
de Geest, hun Liefde, Hun gelijk in
majesteit. Amen.

Gebed na de communie

Nu wordt het altaar ontbloot en men verlaat in stilte de kerk

†